

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE
(poziom podstawowy i rozszerzony)**

INFORMACJE OGÓLNE

PZO z wiedzy o społeczeństwie obowiązuje od 19 listopada 2019 r.

Podstawę prawną PZO stanowią:

- Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów podpisane 03 sierpnia 2017 r.
- Statut LO w Sulechowie oraz zawarty w nim WZO
- Podstawa programowa z wiedzy o społeczeństwie
- Program nauczania z wiedzy o społeczeństwie

ZAŁOŻENIA OGÓLNE

1. Uczniowie na pierwszych zajęciach są zapoznawani przez nauczyciela z PZO.
2. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.
3. PZO dostępny jest do wglądu dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów prawnych w bibliotece szkolnej.
4. Opracowane PZO lub zmiany do niego, nauczyciel przedstawia do dnia 15 czerwca właściwemu zespołowi przedmiotowemu. Zespół przedmiotowy opiniuje go do końca czerwca, a zatwierdza Dyrektor do dnia 31 sierpnia.

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW

1. Ocenianie osiągnięć ucznia, odbywa się na podstawie wymagań edukacyjnych na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym z wiedzy o społeczeństwie.

2. Wymagania edukacyjne formułują nauczyciele wiedzy o społeczeństwie.
3. Nauczyciele wiedzy o społeczeństwie stosują jednakową we wszystkich oddziałach Szkoły skalę procentową, przeliczając uzyskane przez ucznia punkty procentowe na oceny bieżące i śródroczne, roczne.
4. Oceny bieżące uczniów, ustala się w stopniach według następującej skali:

Lp.	Słowne wyrażenie oceny	Skrót literowy	Cyfrowe wyrażenie oceny	Przedziały skali procentowej
1.	celujący	cel.	6	Powyżej 95% lub/oraz dodatkowe zadanie
2.	bardzo dobry	bdb	5	91%-95%
3.	dobry	db	4	76% - 90%
4.	dostateczny	dst	3	51% - 75%
5.	dopuszczająca	dop	2	30 % - 51%
6.	niedostateczna	ndst	1	Poniżej 30%

5. W dzienniku lekcyjnym stosuje się następujące symbole informujące o postępach ucznia:
  - 1) np – nieprzygotowanie do zajęć;
  - 2) bz – brak zadania;
  - 3) – (kreska pozioma) – brak oceny z powodu nieobecności, z nieobowiązkowej i obowiązkowej formy zdobywania ocen, zgodnie z PZO, (z zaznaczeniem w opisie formy oceny);
  - 4) zw – zwolniony;
  - 5) zal lub nzal – zaliczone lub niezaliczone Uczeń otrzymuje wpis - z zapowiedzianej formy, jeżeli nie był na niej obecny i w terminie 2 tygodni od ustania przyczyny nieobecności, nie zaliczył tej formy.

OCENIANIE BIEŻĄCE

1. Oceny wystawiane przez nauczyciela są systematyczne oraz jawne dla ucznia, jego rodziców lub opiekunów prawnych.
2. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.

3. Oceny bieżące mogą być umotywowane ustnie lub pisemnie. Na prośbę ucznia lub rodziców ucznia, nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę. Nauczyciel ustnie uzasadnia ustaloną ocenę ucznia, bieżącą, klasyfikacyjną śródroczną i roczną, a w formie pisemnej, na pisemny wniosek ucznia lub rodziców ucznia – niedostateczną klasyfikacyjną ocenę roczną. Wniosek o uzasadnienie oceny ucznia, bieżącej, klasyfikacyjnej śródrocznej oraz rocznej, kieruje się w formie ustnej i pisemnej do nauczyciela danego przedmiotu w terminie do siedmiu dni od daty jej wystawienia. Na prośbę ucznia lub rodziców ucznia, nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę. Nauczyciel ustnie uzasadnia ustaloną ocenę ucznia, bieżącą, klasyfikacyjną śródroczną i roczną, a w formie pisemnej, na pisemny wniosek ucznia lub rodziców ucznia – niedostateczną klasyfikacyjną ocenę roczną.
4. Wniosek o uzasadnienie oceny ucznia, bieżącej, klasyfikacyjnej śródrocznej oraz rocznej, kieruje się w formie ustnej do nauczyciela danego przedmiotu w terminie do siedmiu dni od daty jej wystawienia.
5. Wniosek o pisemne uzasadnienie niedostatecznej klasyfikacyjnej oceny rocznej ucznia, kieruje się w formie pisemnej do nauczyciela danego przedmiotu, w terminie do trzech dni od daty jej wystawienia. Nauczyciel w terminie do trzech dni od dnia otrzymania wniosku, przekazuje wnioskodawcy pisemne uzasadnienie tej oceny niedostatecznej.
6. Uczeń ma obowiązek być przygotowanym do każdej lekcji.
7. Uczeń ma prawo zgłosić jeden raz w półroczu, bez podania przyczyny, brak pracy domowej oraz jeden raz nieprzygotowanie się do zajęć. Prawo to nie dotyczy zajęć, na których odbyć się ma zapowiedziana praca klasowa, kartkówka lub powtórka materiału. Uczeń zgłasza nieprzygotowanie do zajęć lub brak pracy domowej, przed rozpoczęciem zajęć.
8. Nieprzygotowanie nauczyciel odnotowuje w dzienniku.
9. Pisemne prace uczniów (sprawdziany) nauczyciel musi sprawdzić i ocenić w terminie do dwóch tygodni od dnia ich napisania. Termin sprawdzenia prac uczniów może wydłużyć się o czas nieobecności nauczyciela w pracy.
10. Nauczyciel nie przeprowadza kolejnej pracy klasowej, jeżeli nie ocenił i nie omówił poprzedniej.

11. Nauczyciele przechowują prace pisemne uczniów do końca roku szkolnego, w którym zostały przeprowadzone lub wykonane.
12. Ocenione prace udostępniane są do wglądu uczniowi oraz rodzicom ucznia przez nauczyciela przedmiotu i w jego obecności.
13. Uczeń ma prawo do poprawienia niesatysfakcjonującej go bieżącej oceny, w trybie uzgodnionym z nauczycielem, zgodnym z PZO.
14. Poprawy bieżącej oceny uczeń może dokonać w terminie do dwóch tygodni od momentu oddania i omówienia sprawdzianu przez nauczyciela.
15. Poprawiona ocena odnotowywana jest w dzienniku obok oceny poprzedniej; obie oceny brane są pod uwagę przy ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.
16. Uczeń ma obowiązek uzupełnić zaległości w nauce, powstałe na skutek jego nieobecności w Szkole, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
17. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. W przypadku nieobecności w szkole uczeń powinien zeszyt uzupełnić.
18. Uczeń ma obowiązek posiadania podręcznika na lekcjach.

A. OCENIANIE PÓLROCZNE I ROCZNE

19. Ocenę półroczną i roczną nauczyciel wystawia na podstawie wszystkich ocen i oznaczeń zdobytych przez ucznia w danym semestrze bądź roku szkolnym.
20. Podstawą do wystawienia takich ocen jest średnia ważona.
21. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% zajęć jest nieklasyfikowany.
22. Co najmniej na 4 tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej, uczeń i jego rodzice informowani są o przewidzianej ocenie półrocznej lub rocznej.
23. W przypadku zmiany wybranego przedmiotu realizowanego na poziomie rozszerzonym w klasie I-IV, uczeń ma obowiązek zdać egzamin z partii materiału, której nie realizował z wiedzy o społeczeństwie. Dopiero zdany egzamin skutkuje możliwością przeniesienia się na rozszerzenie z wiedzy o społeczeństwie.
24. Ocena roczna określa poziom opanowania wiedzy i umiejętności ucznia obejmującej materiał nauczania z I i II półrocza.

25. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej za I półrocze z wos, uczeń ma obowiązek poprawić tą ocenę w II półroczu, w wyznaczonym terminie przez nauczyciela.
26. Ocena z poprawy będzie wpisana w II półroczu jako ocena cząstkowa z wagą 4.

PRACE PISEMNE

27. Odpisywanie zadań domowych, korzystanie z niedozwolonych źródeł w czasie prac pisemnych (np. ściągą, telefon komórkowy), oddawanie do oceny prac nie napisanych samodzielnie, plagiatów z Internetu skutkuje oceną niedostateczną.
28. Na lekcjach obowiązuje **zakaz używania telefonów komórkowych** chyba, że na potrzeby lekcji zezwoli na to nauczyciel.
29. Prace pisemne napisane nieczytelnie lub rażąco nieestetycznie nie podlegają ocenianiu i skutkują oceną niedostateczną chyba, że uczeń ma orzeczenie poradni o dysfunkcjach.
30. Prace pisemne klasowe (nie dotyczy niezapowiedzianych kartkówek) i domowe są obowiązkowe.
31. Pod pojęciem prace pisemne klasowe obowiązkowe rozumiemy zapowiedziany sprawdzian, test, wypracowanie klasowe i próbne matury.
32. Uczeń, który będzie nieobecny na zapowiedzianej pracy pisemnej (sprawdzianie) otrzymuje minus „-”. Po napisaniu pracy w wyznaczonym terminie przez nauczyciela (nie później niż dwa tygodnie po powrocie ucznia do szkoły), oznaczenie to zostaje usunięte i zastąpione oceną, którą otrzymał.
33. Uczeń, który nie napisał sprawdzianu w wyznaczonych terminach, zostanie odpytany ustnie lub sprawdzony z wiedzy w innej formie, na najbliższej lekcji.
34. Prace pisemne (sprawdziany) są zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej i zapisane w dzienniku.
35. Prace pisemne poprzedzone są najczęściej lekcją powtórzeniową lub inną formą powtórzenia.
36. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianej pracy pisemnej, termin tej pracy zostaje ustalony z klasą na nowo, przy czym nie obowiązuje tu tydzień wyprzedzenia.

37. Przy przeliczaniu punktów z prac pisemnych, obowiązują następujące zasady:

- 0%-29% ocena niedostateczna
- 30%-50% ocena dopuszczająca
- 51%-75% ocena dostateczna
- 76%-90% ocena dobra
- 91%-95% ocena bardzo dobra

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który uzyskał powyżej 95% punktów oraz/lub prawidłowo rozwiązał zadanie wykraczające poza program nauczania.

POPRAWA PRAC PISEMNYCH

38. Uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny z pracy pisemnej podsumowującej większą partię materiału w ciągu 2 tygodni od oddania tych prac. Nie zgłoszenie się ucznia w wyznaczonym terminie oznacza rezygnację z możliwości poprawy oceny.

39. Poprawa ocen może odbywać się po lekcjach lub na „okienkach” ucznia.

40. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną za nieuczciwe zachowanie podczas pracy pisemnej (odpisywanie, rozmawianie, posiadanie ściąg, korzystanie z telefonu komórkowego itp.), traci prawo do jej poprawiania.

41. Przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych bierze się pod uwagę zarówno pierwszą ocenę jak i ocenę z poprawy.

42. Odpowiedzi pisemne (kartkówki) dotyczą 2-3 ostatnich lekcji nie muszą być zapowiedziane przez nauczyciela. Sprawdzają przygotowanie uczniów do lekcji bieżącej. Uczeń nie może poprawiać oceny niedostatecznej otrzymanej z tej formy sprawdzania wiedzy (to samo dotyczy oceny niedostatecznej z odpowiedzi ustnej).

43. Nieobecność ucznia na niezapowiedzianej kartkówce nie ma wpływu na ocenę semestralną lub roczną.

44. Termin podania wyników prac pisemnych nie powinien przekraczać 2 tygodni od czasu jego przeprowadzenia (może być przedłużony z powodu nieobecności nauczyciela lub klasy w szkole, ewentualnie przesunięty na termin uzgodniony z klasą).

45. Prace pisemne po ocenieniu nauczyciel omawia na lekcji oraz udostępnia uczniom do wglądu.

46. Prace pisemne przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego i udostępniane w razie potrzeby rodzicom lub opiekunom prawnym ucznia.

MATURY PRÓBNE

47. Każdy uczeń uczęszczający na przedmiot wiedza o społeczeństwie poziom rozszerzony ma obowiązek brać udział w próbnym maturach z tego przedmiotu

48. Uczeń, który nie zgłosi się na maturę próbną z tego otrzymuje symbol „- „.

49. Uczeń, powinien w ciągu dwóch tygodni po powrocie do szkoły, w terminie ustalonym z nauczycielem przedmiotu, napisać zaległą maturę.

NARZĘDZIA SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

- odpowiedzi ustne (zadawanie uczniom pytań wprowadzających nowy materiał, bądź pytań sprawdzających i utrwalających zdobytą wiedzę z trzech ostatnich lekcji)
- kartkówki (obejmują trzy ostatnie lekcje)
- sprawdziany lub testy sprawdzające znajomość treści programowych z działu
- pisemne prace domowe (wypracowanie, rozprawka, esej)
- praca na lekcji (w zależności od formy uczeń otrzymuje ocenę lub plusa)
- udział w konkursach, olimpiadach związanych z przedmiotem
- udział w przygotowaniu imprez szkolnych, np. z okazji świąt państwowych
- referaty, prezentacje bądź inne formy będące ilustracją, komentarzem lub własną oceną jakiegoś omawianego na zajęciach wydarzenia, zjawiska czy postaci
- ćwiczenia maturalne
- praca w grupach
- dodatkowa praca podjęta np. z inicjatywy ucznia
- samodzielna praca ucznia na lekcji
- projekty edukacyjne

KATEGORIE OCEN CZĄSTKOWYCH I ICH WAGI

SPRAWDZIANY, TESTY- 4

POPRAWA SPRAWDZIANÓW, TESTÓW- 4

WYPRACOWANIE KLASOWE- 3

KARTKÓWKI- 2

ODPOWIEDŹ USTNA- 2

ZADANIE DOMOWE (o wyższym poziomie trudności) - 2

PRACA NA LEKCJI- 1

PROJEKTY EDUKACYJNE - 4

ĆWICZENIA MATURALNE (45 min.)- 2

PREZENTACJA USTNA (referat 10-15 min.)- 2

PREZENTACJA MULTIMEDIALNA- 2

**INNE: krótkie ćwiczenia, krótkie zadania domowe, plakat, mapki,
opracowanie zagadnienia- 1**

OLIMPIADY – 6

KONKURSY- 4

PRZEDZIAŁY OCEN PÓŁROCZNYCH I ROCZNYCH

0-1,70 niedostateczny

1,71-2,50 dopuszczający

2,51-3,50 dostateczny

3,51-4,50 dobry

4,51-5,29 bardzo dobry

5,30 i powyżej - celujący

Kryteria ocen wiedzy i umiejętności ucznia .

1. Ustala się następujące kryteria rocznych ocen klasyfikacyjnych:

- 1) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który posiadał wiedzę i umiejętności obowiązującego programu nauczania w danej klasie w stopniu bardzo wysokim oraz:
  - a) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
  - b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe,
  - c) rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania danej klasy,
  - d) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych kwalifikując się co najmniej do finału na szczeblu wojewódzkim i okręgowym albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia,
  - e) jego wiedza pochodzi z różnych źródeł,
  - f) jego wypowiedzi ustne i pisemne charakteryzują się poprawnością logiczną i językową,
  - g) jest bardzo aktywny na zajęciach edukacyjnych,
  - h) wykorzystuje wiedzę z innych, pokrewnych przedmiotów;
- 2) ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie oraz:
  - a) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,
  - b) samodzielne wyjaśniania zjawiska, wykorzystuje posiadaną wiedzę w praktyce, stosuje wiedzę i umiejętności w sytuacjach nietypowych,
  - c) sprawnie posługuje się obowiązującą w danym przedmiocie terminologią, wyróżnia się precyzją i dojrzałością wypowiedzi ustnych i pisemnych,
  - d) wykorzystuje różne źródła wiedzy,
  - e) łączy wiedzę z różnych przedmiotów,
  - f) jest aktywny na zajęciach edukacyjnych;
- 3) ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował większość materiału programowego (powyżej 75%) w danej klasie oraz:

- a) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,
  - b) samodzielnie stosuje wiedzę w typowych sytuacjach teoretycznych i praktycznych, a w sytuacjach problemowych – z pomocą nauczyciela,
  - c) jest aktywny na lekcji;
- 4) ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności, określone programem nauczania, na poziomie podstaw programowych oraz:
- a) zakres opanowanego materiału ogranicza do treści podstawowych, (w zakresie odtwarzania powyżej 50%), rozumie tylko najważniejsze związki i powiązania logiczne między treściami,
  - b) rozwiązuje i wykonuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności,
  - c) stosuje wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych z pomocą nauczyciela,
  - d) jego aktywność na lekcji jest sporadyczna;
- 5) ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował podstawy programowe na poziomie powyżej 29% :
- a) ma duże braki wiedzy, jednak posiada wiadomości i umiejętności niezbędne do kontynuowania nauki,
  - b) słabo rozumie treści programowe,
  - c) nie pogłębia podstawowych wiadomości,
  - d) nie posiada umiejętności wyjaśniania zjawisk,
  - e) posługuje się nieporadnym stylem wypowiedzi, ma ubogie słownictwo, popełnia liczne błędy, wykazuje trudności w formułowaniu myśli,
  - f) jego postawa na lekcjach jest bierna, ale wykazuje chęci do współpracy i odpowiednio motywowany jest w stanie, przy pomocy nauczyciela, wykonać proste polecenia,
  - g) nie uczestniczy aktywnie w zajęciach edukacyjnych;
- 6) ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności zawartych w podstawach programowych oraz:
1. ma duże braki w zakresie podstawowej wiedzy uniemożliwiającej kontynuowanie nauki z danego przedmiotu,
  2. nie jest w stanie rozwiązywać i wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności,

3. nie rozumie prostych poleceń;
  4. nie podejmuje prób rozwiązywania zadań, nawet przy pomocy nauczyciela,
  5. wykazuje brak chęci do nauki.
2. Szczegółowe lub różne zasady oceniania, oraz zasady wspólne dla wszystkich przedmiotów lecz podlegające okresowej ewaluacji i zmianom, określają PZO, opracowywane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów na podstawie WZO, stanowiące oddzielne akty wewnątrzszkolnego systemu prawnego.

SPOSOBY INFORMOWANIA RODZICÓW

- Rodzice na pierwszym zebraniu są zapoznawani przez wychowawcę z WZO
- O wszystkich ocenach i postępach w nauce informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań lub telefonicznie
- Rodzice mają wgląd do dziennika elektronicznego, w którym mogą sprawdzić wszystkie oceny swego dziecka
- Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywana rodzicom zgodnie z procedurą WZO na miesiąc przed wystawieniem ocen, podobnie jak informacja o ocenie półrocznej i rocznej.

UWAGA - zastrzega się możliwość wprowadzenia zmian w PZO z wiedzy o społeczeństwie w czasie trwania roku szkolnego.